

**LR ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS ŽUVININKYSTĖS SKYRIAUS VYR. SPECIALISTO
TOMO KERŠIO
KOMANDIRUOTĖS Į BANTRY (AIRIJA)
ATASKAITA**

2019-04-08 Nr. 3PR - 37

- 1. Komandiruotės trukmė:** 2019 m. balandžio 2 - 4 d.
- 2. Komandiruotės vieta:** Bantry, (Airija).
- 3. Komandiruotės tikslas:** dalyvauti balandžio 2 - 4 d. vykusiame seminare „Pažangios pakrantės zonos: ŽVVG bendruomenių išteklių ir naujovių diegimas“.
- 4. Delegacijos sudėtis:** Tomas Keršys, Žuvininkystės skyriaus vyr. specialistas.
- 5. Komandiruotės finansavimas:** Komandiruotės išlaidos finansuojamos iš Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014-2020 m. veiksmų programos priemonės „Techninė pagalba“ lėšų, pagal Žemės ūkio ministerijos 2015 m. liepos 20 d. paraiškos Nr. LŽSVP-TP-Z2015-001 priedo eilutę „Komandiruotės (transporto, apgyvendinimo ir kt. komandiruočių išlaidos)“
- 6. Atlikto darbo komandiruotėje rezultatai:**
Posėdžio eiga, rezultatai:

Seminaro atidarymo kalbas skaitė Žemės ūkio, aplinkos ir jūrų departamento, Airijos jūros plėtros agentūros, Europos Komisijos, DG MARE bei Airijos Pietų ŽRVVG atstovai. Seminaro pristatymo metu buvo aptariamoms pažangios partnerystės galimybės (kuriant abipusiai naudingas situacijas tarp įvairių interesų grupių), vietinių išteklių ir gamybos sistemų optimizavimo galimybės, pasidaudojimas išmaniu finansavimu (pasiekiant smulkiuosius paramos gavėjus, pasitelkiant mikrokreditus ir kt.). Seminaro metu buvo diskutuojama apie išmaniąsias paslaugas (paslaugų pritaikymas, siekiant užtikrinti jų gyvybingumą: išmanieji uostai, jungiantys atokiais vietoves ir t.t.). Seminare buvo atliekamas „išmaniųjų idėjų“ testavimas. Darbo grupėje buvo nagrinėjamos ir aptariamoms su vietos plėtros strategijų įgyvendinimu susijusios problemos bei jų galimi sprendimo būdai.

2019-04-02 seminario vakarą susitikta su Farnet atstovu Lietuvai, apsiikeista informacija apie Lietuvoje įgyvendinamas vietos plėtros strategijas bei vietos plėtros projektus. Susitikimo metu apsiikeista kontaktais su ES ŽRVVG tinklų bei vietos veiklos grupių atstovais.

2019-04-03 seminario dieną vyko darbas grupėse, kurių temos buvo:

Tema: „Pasirinkite iššūkį“:

Darbo grupių dalyviai buvo skatinami išdiskutuoti ir pasiūlyti aktualiausius iššūkius. Dalyviai akcentavo - Klimato kaitos poveikiui daromą žalą (visuotinis atšilimas, jūros lygio kilimas, didėjantys ekstremalūs orai ir kt.). Kalbėta, kaip užtikrinti darnų pakrančių bendruomenių vystymąsi, iškeltas iššūkis dėl Gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos ir paslaugų pasitraukimo. Kalbėta, kaip pritraukti naujus talentus, didinti užimtumą ir atgaivinti socialinį ir ekonominį augimą (novatoriškos įmonės, bendros darbo erdvės, nuotolinis darbas, bendruomenės iniciatyvos ir kt.). Iškeltas iššūkis dėl Skaitmenizacijos: kaip užtikrinti, kad žuvininkystės bendruomenės išnaudotų technologines naujoves ir skaitmeninimą. Taip pat aptartas iššūkis kas būtų, jei nebūtų fondų finansavimo. Diskutuotas scenarijus jei daugiau nebūtų paramos iš EJŖŽF / BIVP: kaip tuomet remti tvarų vietos vystymąsi.

Tema: „Pagalvokime globaliai, elkimės lokaliai“

Buvo aptariamami 4 uždaviniai, susiję su pažangia partneryste, protingu išteklių naudojimu, protingu finansavimu, pažangiomis paslaugomis. Kalbėta apie išmanios partnerystės galimybes (pvz., Sukuriant abipusiai naudingas situacijas tarp skirtingų interesų grupių), išmanų išteklių naudojimą (pvz., Vietinių išteklių ir gamybos sistemų optimizavimą), išmanų finansavimą (pvz., Pasiekus nedidelius paramos gavėjus: mikrokreditą, bendrąjį finansavimą ir t.t.) bei išmaniosios paslaugos

naudojimą (pvz., Paslaugų pritaikymą siekiant užtikrinti jų gyvybingumą: protingi uostai, jungiantys atokias vietas, paslaugų įvairovė ir t.t.)

2019-04-04 seminaro dieną vyko diskusijos – diskusijų centrai atskiroms temoms aptarti, kuriuose praktikai ekspertai dalinasi savo patirtimi:

1. Tema: Funkcinis skaitmeninis regionas – pranešėjas Carl Dahlberg, ŽRVVG „Bohuskust och Gränsbygd“ (SE). Pristatytas Švedijoje įgyvendinamas projektas, kuriuo siekiama sukurti „funkcinį skaitmeninį regioną“, kuriame pagrindinis dėmesys būtų skiriamas vietinių iniciatyvų ir tinklų palaikymui per internetinę komunikacijos platformą ir skatinant vietos finansavimą per daugiafunkcinę platformą, kuri netrukus bus pabaigta diegti.

2. Tema: Kredito unijos - pranešėjas Chris Ranfordas, Kornvalio ir Scilly salos ŽRVVG (UK). Paminėta, kad kredito unijos padeda žvejams naudotis mikrokreditais, siekdamos pradėti projektus, kuriems tradicinės bankų sistemos neteikia paskolų. Kredito unijos dabar vystosi dar labiau, geriau informuodamos žvejybos įmones ir žvejus, kad jie galėtų pagerinti savo finansų valdymą ir investicijas, kad galėtų pasinaudoti finansinėmis galimybėmis dalyvaujant projektuose, kuriuose siekiama diversifikuoti žvejybos verslą per žiemos žvejybos sąstingį ar per blogų orų žvejybai sezoną.

3. Tema: Išmanieji projektai - Kooperatyvų bendruomenės parduotuvė. Pranešėjas - Mark Gannon, Pietų ŽRVVG (IE). Prieš keletą metų vietinės parduotuvės uždarymas buvo rimtas bendruomenės gyvybingumo praradimas. Vietos ŽRVVG paramos dėka žuvininkystės bendruomenė susibūrė ir 2016 m. sausio mėn. įkūrė vietos bendruomenės parduotuvės kooperatyvą. Atidarytoje parduotuvėje veikia maisto prekių skyrius, knygynas bei turizmo informacijos biuras.

4. Tema: Partnerystės projektas - Solidarioji pirkimo grupė. Pranešėjas - Donatella D'Andrea, Kosta Blu ŽRVVG (IT). Italijoje įsikūrusi „Gruppi di Acquisto Solidale“ (GAS) namų ūkių grupė, kuri bendradarbiauja padedant įsigyti norimas prekes bei padeda žvejams parduoti jų produkciją. Platindami produkciją (tiesiogiai iš vietos žvejų), Solidarioji pirkimo grupė griežtai laikosi etikos, aplinkos apsaugos ir „solidarumo: kriterijų. Pagrindinė projekto įdėja yra apjungti ŽRVVG „Costa Blu“, organizaciją „Abruzzo“, GAS kartu su smulkiais žvejais darbu kartu, kad žvejai galėtų užsiimti ne tik žvejyba, bet galėtų tapti ir aktyviais savo produkcijos tiekėjais.

5. Tema: „Hästholmeno“ uosto plėtra vykdoma vietos kooperacijos lygmeniu. Pranešėjas - Michael Cornell, ŽRVVG „Vättern“ (SE). „Hästholmen“ uosto veikla vykdoma bendradarbiaujant įvairiems subjektams. ŽRVVG „Vättern“ įgyvendina projektą, kuriuo buvo atlikta uosto plėtra, įtraukiant tokias veiklas, kaip žvejų iškraunamos žuvies pirminis apdorojimas, bei tradicinių laivelų restauracija ar atkūrimas.

6. Tema: Pažangių paslaugų projektai „Neatidėliotinos pagalbos konsultacijos žvejybos bendruomenei“. Pranešėjas - Rita Pestana, Sotavento Algarvės ŽRVVG (PT). Šis ŽRVVG remiamas projektas leidžia „Ilha da Culatra“ žvejybos bendruomenei naudotis neatidėliotina skubiąja medicinine konsultacija naudojantis „Nuolatinės pagalbos tarnybos“ sistema (PAS). Gydytojas konsultuoja bendruomenės narius naudodamasis telefono ir vaizdo funkcijomis. Nuotoliniu būdu teikiama informacija slaugytojai, kuri būdama kartu su pacientu PAS biure jam padeda.

7. Tema: Internetinė platforma Xesmar. Pranešėja - Rosa María Carballo Martínez, „Ría de Arousa“ ŽRVVG (ES). Kartu su ŽRVVG dvi žvejų gildijos Galisijos atstovaujančios jūros gėrybių sektorių sukūrė internetinę platformą XESMAR. Ši internetinė platforma, prieinama mobilioje programoje (apps), ji palengvina darbo organizavimą, skatina specialistų mokymą ir skatina ryšį tarp žuvininkystės srities subjektų.

8. Tema: Mėlynųjų (Blue) Krabų kontrolės planas. Pranešėjas - Enrique Ferrer Moragues, „La Safor“ ŽRVVG (ES). ŽRVVG remia vietinės žvejybos organizacijos ir Alikantės universiteto (CIMAR) mokslininkų bendradarbiavimą, kad būtų parengtos kontrolės priemonės, skirtos apriboti invazinių rūšių plitimą bei rasti invazinių rūšių panaudojimo galimybes.

9. Tema: Žygis Laplandijoje: nuo nepageidaujamos priegaudos iki prekinio produkto. Pranešėjas - Markku Ahonen, Laplandijos ŽRVVG (FI). Prieš kelerius metus Suomijos Laplandijoje esančiame Lokka rezervuare pradėjo augti nepageidaujamos žuvų priegaudos kiekiai. Kadangi Laplandijoje nebuvo tokios priegaudos realizacijos rinkos, vietiniai žvejai, kartu su savivaldybe ir ŽRVVG, sukūrė projektą, skirtą ištirti tokių žuvų panaudojimo ir realizavimo galimybes.

10. Tema: Išmanieji vietiniai ne ŽRVVG remiami projektai. Pranešėjas - Tracy Keogh, „Grow Remote“ įkūrėjas (IE). „Grow Remote“ yra sparčiai augantis judėjimas, atsiradęs Airijoje pastaraisiais mėnesiais. Jis skatina kaimo vietovėse gyvenančius žmones pasinaudoti karjeros galimybėmis, kurias teikia nuotolinis darbas. Kaimo vietovių bendruomenių kūrėjų grupė, kuri yra susijusi su nuotoliniu darbu, „Grow Remote“ remia vadinamųjų „skyrių“ kūrimą, kur kaimo vietovių gyventojai gali susiburti vietoje, kad pasinaudotų nuotolinio darbo galimybėmis.

11. Tema: Projektas „ENTROPI“. Pranešėjas - Maria Looney, (IE), projekto vadovė ir pagrindinė tyrėja. ENTROPI projektu siekiama padidinti produkto pridėtinę vertę, kad tam būtų naudojamos šiuolaikinės technologijos, ypač atsinaujinančių energijos šaltinių ir ypač akvakultūroje, diegimą.

Po diskusijų buvo organizuota kelionė aplankant vietos projektus, kur buvo aplankyta moliuskų auginimo - perdirbimo įmonė. Dalyviai taip pat buvo supažindinti su Airijos fitoplanktono mokslinių tyrimų baze ir jos darbo specifika.

Išvados

Komandiruotė buvo labai naudinga, jos metu susipažinta ir išdiskutuota, kokios šiuo metu yra ir kokios tikėtinos „realios“ galimybės pasinaudoti „išmaniaisiais įrankiais“ žuvininkystės srityje. Kokios galimos pažangios bendradarbiavimo formos, naujovės žuvininkystės paslaugų sferoje ir kt. Seminaro metu išklaudyta ir pasisemta patirties iš patyrusių ekspertų, bei susipažinta su kitų šalių gerąja patirtimi įgyvendinant vietos plėtros strategijas.

Pasiūlymai

Perteikti gautą informaciją bei gerąją išmaniųjų projektų patirtį Lietuvos ŽRVVG ir ŽRVVG tinklo atstovams. Pasinaudoti gautomis žiniomis administruojant BIVP.

Žuvininkystės skyriaus vyr. specialistas

Tomas Keršys

